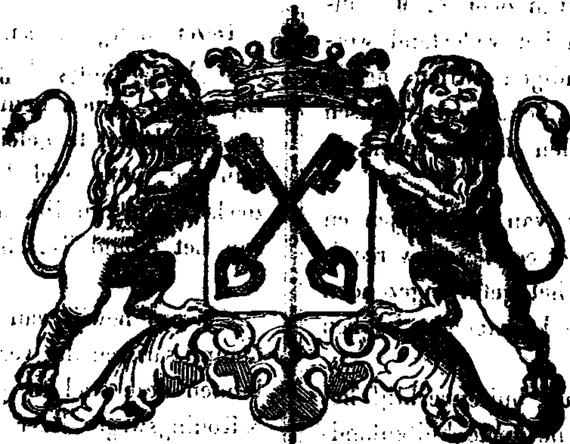
1853. N°. 62.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 25 MEI.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 24 Mei.

Men verneemt dat bij besluit van den 20sten dezer door Z. M. tot Kamerheer in buitengewone dienst benoemd is Mr. A. O. E. Grave van Limburg Stirum, alhier.

— Ll. Zondag namiddag omstreeks twee ure liepen twee kinderen spelen op het Rapenburg, digt bij het huis van den Burgemeester. Een dier kinderen, een zoontje van A. Fuchs, Pleisterbeeldenmaker op de Oude Varkenmarkt, oud 7 jaren, heeft het ongeluk in het Rapenburg te vallen. Een stok die het jongetje was toegestoken, ontschoot hem en nu zonk hij weg. De Burgemeester Mr. A. O. E. Grave van Limburg Stirum op het gerucht zijn huis uitkomende, springt, hoewel eenigzins ongesteld door gevatte koude, te midden der omstanders onverwijld in het water, haalt het kind van den grond en redt het alzoo van een gewissen dood.

Moge het leven van onzen waardigen Burgemeester, die reeds zoo dikwijls getoond heeft eigen leven en gezondheid gaarne te wagen voor het heil van anderen, door Gods behoedende zorg lang gespaard worden tot vreugde en roem der zijnen en tot bevordering van den welstand dezer stad.

— Het Weekblad *de Gemeente-Stem* bevat een artikel getiteld: *Roeping en pligt der dagbladpers, als tolk der openbare meening. — Het tegenwoordig Ministerie* —; waarin dat blad, schoon zich tot hiertoe van beschouwingen van staatkundigen aard hebbende onthouden, verklaart thans daartoe een rubriek te zullen afzonderen. Ten einde den geest te leeren kennen die in dit stuk heerscht en op te maken wat men te wachten heeft, nemen wij daaruit de volgende zinsneden over:

»Bij de aanvaarding van die taak scharen wij ons uit volle overtuiging en in gemoede onder de vanen van het tegenwoordig Ministerie, nu het in een plegtig openbaar gemaakt staatsstuk de verklaring heeft afgelegd, dat het de Grondwet, onder welke wij thans leven, zal handhaven en in een milden zin toepassen. Van deze rondborstige verklaring, — welke reeds aanvankelijk het geschokt vertrouwen in sommige beangstigde gemoederen heeft opgebeurd en hersteld, — hebben ook wij acte genomen en wij rekenen op hare stipte vervulling. Wij voor ons althans hebben geene enkele reden, voorshands de opregtheid daarvan in twijfel te trekken."

»De drukpers behoort steeds te zijn het middel tot uitbreiding van kennis en wetenschap en voortgang van beschaving en verlichting. Het moet haar steeds en bovenal om waarheid te doen zijn. De beoordeeling van zaken en beginselen moet daarbij oneindig meer dan die van personen op den voorgrond staan. Met betrekking tot dit laatste is even schadelijk iedere stelselmatige oppositie tegen, als eene blinde vooringenomenheid met personen."

»De Nederlandsche dagbladpers behoort, thans vooral, met een gematigden, een verzoenenden geest bezield te zijn. Dit is vooral noodig, opdat steeds eendragt in ons midden heersche en wij daardoor gesterkt, alleen bij magte zijn, zoo voor het tegenwoordige als in de toekomst, onze onafhankelijkheid en zelfstandigheid, onder Gods zegen en onder het schild van Oranje, ongeschonden te handhaven."

»Het heeft Z. M. den Koning behaagd, binnen den kring van Hoogstdeszelfs grondwettige bevoegdheid, het Ministerie te ontslaan en de Tweede Kamer der Staten-Generaal te ontbinden. Gewigtige redenen hebben o. i. die gedragslijn gebillijkt. Het valt niet te ontkennen, dat het afgetreden Ministerie, hoewel gewigtige diensten aan den lande bewezen hebbende, en ondanks de schitterende talenten van den Heer Thorbecke, met betrekking tot de regeling der aangelegenheden van de R. K. kerk hier te lande, niet die voorzigtigheid en dat beleid heeft in acht genomen, welke de aard van dit teeder en gewigtig onderwerp gebiedend vorderde, daargelaten nog, dat, naar onze schatting, deszelfs inzigten omtrent den zin en de strekking van art. 165 der Grondwet op verre na niet boven bedenking zijn verheven. Zelfs na het bekend worden van de Pausselijke allocutie, waarvan het onvoegzame en kwetsende, wat den vorm betreft, schier door een ieder wordt erkend en mitsdien een groot gedeelte der bevolking noodwendig moest krenken, heeft het aanvankelijk stil gezeten. Het ontbonden Ministerie heeft daardoor het bewijs geleverd, niet genoegzaam het volk te hebben gekend, hetwelk meende, dat zijne dierbaarste belangen werden veronachtzaamd, in de hartader aangetast en aan vreemden invloed prijs gegeven."

»Toen nu Z. M. te midden van deze buitengewone en onvoorziene omstandigheden, van meening was, het Ministerie te moeten ontslaan en een nieuw Kabinet in het leven te roepen, — toen heeft Z. M. daarin niet geroepen de mannen van reactie, maar wel Staatslieden, waarvan een door den afgetreden Minister van Binnenl. Zaken aan den Koning was voorgedragen als Burgemeester van Amsterdam en die dan ook als zoodanig de algemeene sympathie van de inwoners der hoofdstad heeft weten te verwerven; een ander, Oud-Minister, krachtdadig heeft medegewerkt tot herstel van ons finantie- en muntwezen en eindelijk twee Oud-Ministers, wier antecedenten niets dan vrijzinnigheid kenmerken, die deel hebben uitgemaakt van het Ministerie, waaronder de Grondwet van 1848 is ontworpen en tot stand gebragt."

»Het nieuwe Ministerie nu, gedeeltelijk zamengesteld uit de elementen van dat van 1848 was van den dag van zijne optreding, — zonder dat men zijne daden afwachtte en ondanks een openhartig en ondubbelzinnig programma, waaraan zelfs in het buitenland de goedkeuring van onpartijdigen en onbevooroordeelden is te beurt gevallen, — aan de verguizing van sommige zoogenaamde organen der publieke opinie bloot gesteld. Geene middelen heeft men ontzien om de gedragslijn of liever de veronderstelde bedoelingen van het nieuwe bewind in een hatelijk en verkeerd daglicht te stellen. In stede van af te wachten en de natie in oogenblikken van spanning en onrust, tot bedaardheid, kalmte, eendragt, vertrouwen en godsdienstige verdraagzaamheid aan te manen, hebben sommigen zich niet ontzien, als hulpmiddelen eener stelselmatige oppositie, de toevlugt te nemen tot de ongerijmdste verdichtselen, ten einde zoo mogelijk de openbare meening op het dwaalspoor te brengen."

Ten slotte waarschuwt het blad tegen het gevaar dat in zulke bestrijding gelegen is.

— Daar de Heer Mr. J. M. de Kempenaer, de benoeming tot lid van de Tweede Kamer voor het hoofdkiesdistrict Tiel heeft aangenomen, zoo zal, ingevolge art. 109 der kieswet, in het kiesdistrict Amersfoort, waar tusschen hem en Mr. A. W. Engelen moest herstemd worden, eene geheel vrije keuze plaats hebben.

— Door de Ned. Handelm. zijn bevracht: 17 schepen voor Amsterdam, 10 voor Rotterdam, 2 voor Dordrecht en 1 voor Schiedam.

— Voor den aanbouw eener Protestantsche kerk te Taryn is door de onderscheidene Protestantsche gemeenten in Nederland bijeengebragt de aanzienlijke som van f 21,512.54.

— Bij de openbare aanbesteding van de ontzaggelijke werken ter afdamming en indijking van de Oosterschelde, is het eerste perceel, het leggen van een' dijk van Bath tot den separatie-dijk, aangenomen door den Heer Mijnlief voor f 840,000. De 3 andere perceelen heeft men nog niet kunnen aanbesteden, ofschoon er vele aannemers waren opgekomen.

— Naar wij vernemen, zegt de *Ned. Stoompost*, zal in dezen zomer aanbesteed en in werking gebragt worden de telegrafen-linie tusschen Groningen en Maastricht. Het eerste stations-gebouw dezer lijn zal zich dan het provinciehuis te Groningen, het tweede te Assen, en zoo van daar over Meppel, Zwolle, Arnhem, enz. bevinden. Binnen de stad Groningen zullen de draden onder den grond doorgaan.

— Uit Waalwijk en van elders schrijft men, dat het water in de lage landerijen begint te vallen, zoodat men hoopte er spoedig van verlost te zijn.

— De echtgenooten Madiaï zijn op reis naar Genève, waar zij zich denken te vestigen. Drie Engelsche zendelingen vergezellen hen.

's GRAVENHAGE, 24 Mei.

Bij besluit van den 21sten dezer, heeft Z. M. benoemd tot Hoofd-Ingenieur van den waterstaat der 1ste klasse, den Hoofd-Ingenieur van de 2de klasse J. A. van Essen; tot Hoofd-Ingenieur van den waterstaat der 2de klasse, den Ingenieur der 1ste klasse, Hoofd-Ingenieur titulair J. G. van Gendt; bij het Departement van Binnenl. Zaken tot Referendaris Mr. A. C. van Heusde en tot Commies Mr. H. Tollius Brabbe, ambtenaar op wachtgeld.

De Commissie door Z. M. benoemd om voorlichting te bekomen aangaande de middelen, waardoor meer kennis zou kunnen verspreid worden in de zaken van den landbouw, is zamengesteld uit de Heeren van den Bosch, te Wilhelminadorp, Gevers van Endegeest, Mulder, te Utrecht en Simons te Delft, wier taak vooral zou zijn de verspreiding van landbouwkennis te bevorderen in de dorpen zelve. Voor eenigen tijd nu heeft de commissie aan

den Koning haar verslag ingediend en is de inhoud daarvan door Z. M. aangenomen. Dien ten gevolge zullen er eenige dorpen in het vaderland worden aangewezen, waarheen van wege Z. M., deskundigen zullen gerigt worden, die aldaar, op het voetspoor van Engeland, Schotland, Saksen en andere landen, des winters avonds eenen cursus zullen houden over de beginselen van den landbouw.

— Z. M. de Koning heeft gisteren de tentoonstelling van schilderijen en andere voortbrengselen van kunst van levende meesters, met een bezoek vereerd. Uit den Catalogus dezer tentoonstelling blijkt, dat het getal ingezonden voorwerpen 567 bedraagt. Inlandsche en buitenlandsche kunstenaren hebben tot de opluistering der tentoonstelling bijgedragen.

— HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik hebben hun buitenverblijf het Huis de Pauw betrokken; zij zijn voornemens in Julij eene korte buitenlandsche reis te maken.

— Den 19den dezer is te Weimar het huwelijk van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden met H. H. de Prinses Amalia van Saksen-Weimar-Eisenach op het Groot-Hertogelijk residentieslot plegtig gesloten. Behalve H. M. de Koningin-Weduwe der Nederlanden en de Groot-Hertogelijke familie, waren daarbij tegenwoordig HH. KK. HH. de Prins en de Prinses van Pruissen, H. H. de Hertog en de Erfprins van Meiningen en Z. H. de Prins Mauritz van Altenburg. De plegtigheid werd voorts bijgewoond door de Gezanten van de Nederlanden, van Oostenrijk, Rusland, Frankrijk, Pruissen, Engeland en Saksen, benevens een aantal hooge militaire en burgerlijke beambten.

— Naar men verneemt wordt Z. K. H. Prins Hendrik met zijn Gemalin, vóór den verjaardag van H. M. de Koningin in de residentie terug verwacht.

— Men verzekert dat er onder de feesten, welke door het Stedelijk Bestuur gegeven worden, hetzij bij den verjaardag van H. M., hetzij bij de terugkomst van Z. K. H. Prins Hendrik, eene harddraverij met de chais gehouden zal worden.

— De Nederlandsche Gezant te Weenen, Baron van Heeckeren, is met verlof in het vaderland aangekomen en wordt eerdaags hier verwacht.

— Onze Minister-Resident te Kopenhagen heeft berigt, dat de telegrafische zeedraad den 7den door den Grooten Belt is gelegd en terstond in werking gebragt. In den loop van den zomer zou de kabel op den bodem bevestigd worden.

— In de zitting van den Hoogen Raad van 17 dezer, heeft de Heer Procureur-Generaal, conclusie genomen in zake de voorziening in cassatie van S. P. Langendam tegen een vonnis der Arrond.-Regtbank te Nijmegen van 22 April, betreffende de bekende kiezers-quaestie. Het aangevoerd middel van cassatie bestond in beweerde schending van art. 139 der Grondwet, art. 1 kieswet, art. 5 gemeentewet en art. 4 kieswet en verkeerde toepassing van het laatste lid van art. 2 der kieswet, als zoude de Regtbank aan het in laastgemeld art. voorkomend woord *betaling* eene onjuiste beteekenis hebben gehecht, en overigens de kieswet ten deze zijn in strijd met de Grondwet en als zoodanig onverbindend. De Procureur-Generaal bij den raad heeft geconcludeerd tot verwerping der voorziening, met veroordeeling van den requirant in de kosten. Uitspraak 24 Mei.

ROTTERDAM, 23 Mei.

Heden namiddag ten omstreeks 4 ure vatte, door een ongelukkig toeval, het buskruid vuur in de werkplaats van den vuurwerkmaker den Heer G. Gall, aan de Lange Kade, gemeente Kralingen, nabij deze stad, en deed het gebouw dat gedeeltelijk van hout gebouwd was, in spaanders uit elkander spatten.

De ontploffing was zoo geweldig, dat die heinde en verre werd gehoord, terwijl wij zelfs ligte voorwerpen gezien hebben, geheel verkoold en sommige nog brandende, welke door den slag tot in de stad geworpen waren. Een der zonen van den Heer Gall, een man van 35 jaren, alsmede een bij hem werkzaam zijnde jongen, van 14 of 15 jaren, hebben bij dit ongeluk het leven verloren.

Deze omstandigheid veroorzaakt, dat men omtrent de ware oorzaak in het onzekere blijft verkeeren.

De vlammen, die zich dadelijk verhieven, deelden zich onmiddelijk mede aan den in de nabijheid staande pelmolen van den Heer van der Velden, die al spoedig in lichte laaije vlam stond, en, in weerwil der dadelijk toegesnelde brandbluschmiddelen, tot den grond is afgebrand.

Zoo als bekend is, is den Heer Gall, eenige jaren geleden een soortgelijk ongeluk overkomen, waarbij destijds zijn jongste zoon is omgekomen. Zijn werkplaats was toen in de Boschlaan, waar hij nog woonachtig is, terwijl de werkplaats sedert, om het brandgevaar, naar de Lange Kade verplaatst is.

AMSTERDAM, 23 Mei.

Het Prov. Geregtshof in Noord-Holland heeft heden W. Dalmayer schuldig verklaard aan moedwillige brandstichting in een gebouw, en hem dien ten gevolge veroordeeld tot de straffe des doods, uit te voeren binnen deze stad, door het ophangen aan eene galg, mitsgaders in de kosten van het proces.

— Met de stoomboot, gisteren van Londen te Rotterdam aangekomen, werden voor het Koninklijk Zoölogisch Genootschap *Natura Artis Magistra* aangebragt, drie leeuwen, twee herten en eene slang. Bij de leeuwen is er eene van reusachtige grootte, van de Kaap de Goede Hoop herkomstig.

NIEUWE DIEP, 17 Mei.

Gisteren kwam hier van Groenland binnen het fregatschip Martha, varende voor rekening van Purmerend, hetwelk aan de kusten van Groenland meer dan 11,000 zeerobben had gevangen. Deze vangst kan niet alleen als zeer zeldzaam maar ook als zeer voordeelig beschouwd worden, daar elke zeerob minstens gemiddeld *ƒ* 6 winst aanbrengt. Gemelde bodem was den 27sten Februarij jl. van Noorwegen naar Groenland uitgezeild.

HARLINGEN, 22 Mei.

Dezen morgen, een ¼ uur voor den tijd van afvaart der stoomboot Flevo naar Amsterdam, begaf zich een Heer daar aan boord, om mede te varen. Hij reikte zijnen hem verzellenden zoon nog de hand, om dien des te veiliger aan boord te geleiden, en scheen volkomen gezond; doch slechts eenige minuten later viel hij bewusteloos neder en gaf oogenblikkelijk den geest, zoodat men zijn lijk aan wal bragt. Naar men zegt, was het een ambtenaar van het eiland Terschelling. (*Hbl.*)

BERGEN-OP-ZOOM, 21 Mei.

Als een bewijs van belangstelling door Z. M. den Koning in de, door de Commissarissen der vereenigde societeiten, op den 29sten en 30sten Junij aanst., binnen deze stad te geven feesten, betoond, moge strekken, dat hun van 's Koningswege dezer dagen de toezegging is geworden van eene zilveren medaille voor het concours der handboogschutterijen, en van eene zilveren doos met zijn portret, voor de harddraverij van inlandsche paarden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 21 Mei.

In de zitting van het Lagerhuis van gisteren heeft Lord J. Russell gezegd, dat de Gouverneur van Shanghai, aan Sir G. Bonham kennis gegeven hebbende van de vorderingen der opstandelingen in China, genoemde Britsche gezaghebber eene scheepsmagt had afgezonden, om de Engelsche onderdanen en hunne bezittingen te beschermen. De Regering had echter geen plan om in den Chineschen burgeroorlog tusschen beide te komen.

— Het oudste lid van het Parlement, de algemeen geachte Heer Palmer, is in den ouderdom van 94 jaren overleden.

— Gewoonlijk wordt jaarlijks in het postkantoor eene som van 11,000 £, alleenlijk aan geld gevonden, behoorende tot brieven, die wegens onleesbaar of onjuist adres niet kunnen worden bezorgd; op 17 Julij 1847 had men aan dat bureau de verbazende som van 40,410 £ aan wisselbrieven, die door dezelfde oorzaak onbezorgd waren gebleven.

— De Kapitein van het Engelsch schip Samuel Boddington, bestemd om 350 Chinesche uitgeweken Coolies van Amoy naar Demerara over te brengen, heeft aan zijne reeders het berigt overgezonden wegens eene gelukkig mislukte poging dier Coolies, om, terwijl het schip den 14den December 1852 op de kust van Sumatra lag, hem, de stuurlieden en de geheele equipage om het leven te brengen en den bodem te bemagtigen. Hij had, door zijn volk bijgestaan, de belhamels overweldigd en in ketenen geslagen, terwijl 6 der overige oproermakers, door over boord te springen, hunnen dood in de golven gevonden hebben.

— De Kapitein van de onlangs schipbreuk geleden hebbende stoomboot Independance heeft een verslag van die gebeurtenis in het licht gegeven, waarin hij het volgende opgeeft: Van San Juan del Sud naar San Francisco vertrokken zijnde, waren wij den 16den Febr. tot digt bij het eiland Margarita gevorderd, doch door eene digte mist vervielen wij op een blind rif, omstreeks eene mijl van den wal. Het water drong sterk naar binnen. Inmiddels stevende ik langs de westzijde van het eiland, om eene plaats te ontdekken, om de boot op strand te zetten. Onderwijl steeg het water nabij de fornuizen en zou de vuren blusschen. Daarop zette ik de boot in een kleinen inham op strand. Er werd eene sloep naar den wal gezonden, om daar een touw vast te maken, waarmede wij eene boot konden heen en weder halen, zijnde een afstand van omtrent honderd ellen, doch de sloep kantelde in de branding. Eene andere boot bereikte gelukkig het doel, doch nu was het schip in brand geraakt. Terwijl werden de twee andere sloepen uitgezet, waarmede eerst de vrouwen en kinderen zouden worden naar wal gevoerd. Het gelukte eenige malen heen en weder te varen. Intusschen sloegen de vlammen uit luiken, ventilator en andere openingen. De passagiers sprongen bij menigte over boord. Het was onbeschrijfelijk ijzingwekkend, mannen, vrouwen, kinderen in wanhoop door de vlammen schreeuwende te zien heen en weder loopen of in het water met den dood te zien worstelen. Ik deed al wat drijven kon over boord werpen en in een oogenblik was dit hout met drenkelingen overdekt. Een uur nadat het schip op strand was gezet, stond het in volle vlam en waren nog slechts een stooker en ik aan boord. Eindelijk werd de stooker door eene boot afgehaald en ik sprong in zee, om nog eenige menschen te redden, waarin ik door de matrozen met de andere booten menschlievend werd bijgestaan. Zoodra de levenden aan den wal waren gebragt, deed ik eene tent oprigten, ter beschutting en verzorging van allen, die hulp vereischten. De dooden werden opgevischt en ter aarde besteld. Zoodra het schip tot aan het water was afgebrand, deed ik door mijn volk eene poging in het werk stellen, om nog het een en ander te redden, terwijl ik met een paar man in eene boot het eiland langs roeide, om een schip te ontdekken. Op dezen togt sloeg onze boot om; wij geraakten allen in het water; het gelukte ons echter de sloep om te keeren en onzen weg te vervolgen. Nadat eenige walvischvaarders ons van vele benoodigdheden hadden voorzien, slaagde ik er in om een schip te huren voor de overvaart naar San Francisco, werwaarts wij op 3 Maart onder zeil gingen. In het geheel zijn omtrent 125 passagiers en schepelingen meest door zich, om den brand te ontvlugten, in zee te werpen, omgekomen.

— In de diergaarde te Londen is een onbezaggelijk groote glazen regenbak gemaakt, waar men te midden van waterplanten de visschen en water-dieren van verschillende soort in afzonderlijke afdeelingen als in de vrije natuur kan zien leven.

— Veertig walvisschen hebben de vermetelheid gehad zich te Rothmulle, digt onder de N. O. kust van Ierland te vertoonen. De kustbewoners hebben ze onmiddelijk vervolgd en er 26 van gevangen.

BELGIE.

BRUSSEL, 23 Mei.

De Minister de Brouckere heeft eergisteren in den Ministerraad eenen brief van den Koning medegedeeld, dat Z. M. de hand van de Aartshertogin Maria Henriette Anna van Oostenrijk voor zijnen zoon den Hertog van Brabant gevraagd en van den Keizer verkregen had. — Men wil weten dat dit huwelijk voor den winter zal voltrokken worden.

— Te St. Josse-ten-Noode heeft een Spaansch gezelschap verlof ontvangen een circus voor stierengevechten te bouwen. Een Spaansche overste, die eenigen tijd in Brussel leefde, staat aan het hoofd van deze onderneming.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Mei.

Volgens besluiten van den Keizer wordt, als een gevolg van de overeenkomsten nopens den letterkundigen eigendom, tusschen ons land van de eene, en Hanover en Brunswijk van de andere zijde gesloten, met 1 September aanstaande over de geheele uitgestrektheid van het Fransche grondgebied de verkoop verboden van de herdrukken van boekwerken, waarvan regt van eigendom in een der beide landen bestaat.

— Er is sprake van een Senaatsbesluit tot verhooging van de civiele lijst van den Keizer met 5 millioen fr. en voor 1853 eene buitengewone som van 5 millioen voor uitgaven bij gelegenheid van het huwelijk en de installatie van den Keizer.

— Het Wetgevend Ligchaam heeft de begrooting der staatsinkomsten aangenomen, na eene korte beraadslaging, waarbij de Graaf de Montalembert het bekende besluit tot toeëigening aan den Staat van bezittingen der familie Orleans scherp laakte als eene „hatelijke verbeurdverklaring, eene schending van het heilig regt des eigendoms;" hij spoorde zijne medeleden aan, eene begrooting af te stemmen, waarin de opbrengst van alzoo verkregen goederen onder de middelen opgenomen was. Slechts 4 leden hebben tegen en 233 voor de begrooting gestemd.

Zonder belangrijke beraadslaging is het wets-ontwerp aangenomen, waarbij 2,700,000 fr. tot ondersteuning van oude hulpbehoevende militairen bestemd wordt.

— De Keizer heeft heden de werkzaamheden aan de Louvre in oogenschouw genomen en aan den Heer Visconti, bouwmeester van de Louvre, eene som van 2000 frs. doen ter hand stellen, ter verdeeling onder de werklieden.

— De Keizerin heeft weêr eenen wandelrid gedaan in het bosch van Boulogne; zij ziet er vermagerd en bleek uit.

— In het *Journal des Débats* leest men dat volgens eene Ministeriële aanschrijving in alle openbare middelbare scholen een Christusbeeld zal worden geplaatst, en dat in het midden van het kamp van Satory, nabij Parijs, een groot altaar wordt opgerigt, alwaar de troepen de mis zullen bijwonen.

ITALIË.

ROME, 10 Mei.

Aan den agent van het handelshuis Mastermann en Comp. te Londen, den Heer Micar, is, nadat 600,000 fr. gestort waren, vergunning verleend tot het aanleggen van een' spoorweg van hier naar Frascati en vervolgens naar Napels.

PRUISSEN.

De Hoogleeraar in de Godgeleerdheid aan de Hoogeschool te Halle, J. K. Thilo, is in den ouderdom van 59 jaren overleden.

— Te Winsen in Hanover is de 17^{den} dezer door een vonk van een locomotief een hevige boschbrand ontstaan.

— De 19^{den} dezer, is te Manheim in Baden, een zeer schoon luchtverschijnsel gezien, dat met een gekraak eindigde, waarna een luchtsteen viel, juist op de leuning van de brug over den Necker en in duizend stukken brak.

LUXEMBURG.

17 Mei.

Eergisteren nacht is de Controleur der Rekenkamer, de Heer Hilger, een jong mensch van 28 jaren, door den schildwacht voor het Proviant-ambt doodgestoken. Hij had, zoo als men zegt, dien schildwacht niet geantwoord, twist met hem gekregen en diens geweer gegrepen. Deze had hem de bajonet 9 duim diep, midden door de lever gestoten. Gisteren had de begrafenis plaats, welke plegtigheid alle ambtenaren en bijna de geheele burgerij bijwoonden. Het 36ste reg., waartoe de schildwacht behoort, was gedurende dien tijd in de kazerne geconsigneerd.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 21 Mei.

Z. M. de Koning van Pruissen, en de Prinsen Karel en Frederik van Pruissen zijn in den namiddag van eergisteren hier aangekomen, aan het paleis afgestapt en door den Keizer vriendelijk ontvangen. Binnen weinige dagen worden hier de Koningen van Beijeren en Napels verwacht. De Koning der Belgen heeft bij dien van Pruissen, zoodra hij aangekomen was, een bezoek gegeven en 's avonds hebben zij vergezeld van de Prinsen den schouwburg in het Park bezocht. — Gisteren is ten hunner eer eene luisterrijke wapenschouwing gehouden.

— Te Praag is een jongen van 7 jaren, van fatsoenlijke ouders, die onderscheiden malen deel had genomen aan proefnemingen der dansende tafels, op zekeren ochtend beginnen rond te draaijen, even alsof hij met den St. Vitus dans behebt was. De volgende dagen vertoonde zich dat zonderling verschijnsel weder, zoodat men voor zijn leven vreest.

TURKYE.

Het Ministerie is veranderd en is thans zamengesteld uit Mustapha-pacha, Grootvizier; Mehemed-Ali-pacha, Oud Grootvizier, Minister van Oorlog; Ali-pacha, Minister van Buitenl. Zaken; Faud-effendi, Minister van Binnenl. Zaken; Rifaat-pacha, Minister van Justitie.

De Russische afgezant, Vorst Menzikoff, heeft aan de Porte een nieuw uitstel van 5 dagen verleend, om op zijn ultimatum te antwoorden. Een schrijven uit Galatz van 10 Mei doet vooronderstellen, dat de Sultan, terneergeslagen door den dood zijner moeder, zich onmogelijk nog met staatszaken kon onledig houden en daarom een langer uitstel had verzocht.

Men meent dat deze onverwachte aftreding, die in verband staat met de onmiddellijk daarna verleende verlenging van uitstel door Vorst Menzikoff, genoegzaam bewijst, dat de Porte, die zich op geene voldoende wijze ondersteund zag door Frankrijk en Engeland, besloten heeft aan de eischen van den Russischen Gezant toe te geven; de Ministers echter wilden de verantwoordelijkheid dier onderwerping niet op zich nemen, en oordeelden het geraden ze aan hunne opvolgers over te laten.

VEREENIGDE STATEN.

NEW-YORK, 7 Mei.

Op den New-York- en Newhaven-spoorweg is door achteloosheid van den machinist, een van Boston komende trein van zes rijtuigen van eene draaibrug in de Norwalk rivier gestort, waardoor al de passagiers verdronken of gewond werden; reeds had men 45 lijken opgevischt en verscheiden personen hadden ernstige wonden bekomen. De brug was opengezet, om eene stoomboot door te laten, waardoor de gansche trein van eene hoogte van 60 voet in de diepte stortte.

— Men heeft den aanleg bepaald van een spoorweg van 480 uren gaans van den oever der Mississippi naar de kust der Stille Zee. Binnen 10 jaren tijds zal de weg gereed moeten zijn en de kosten worden op 12,500.000 £ geraamd. Men rekent, dat jaarlijks 50,000 personen zich naar Californië begeven.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 26sten Mei 1853, 's namiddags ten 1½ ure.

Onderwerpen:

1°. Voordragt in zake den Hoofd-Commissaris van Politie J. W. A. van Hulst.
2°. Request van den Hooikeurder N. Leget, tot verhooging zijner jaarwedde.
3°. Idem van G. van den Broek, ambtenaar der plaatsbelastingen, tot ontslag en pensioen.
4°. Rekening van het Oude Mannen- en Vrouwenhuis, 1852.
5°. Idem van de Bank van Leening, 1852.
6°. Idem van de Linnenweverij.
7°. Idem van de Gaz-fabriek, 1852.
8°. Staten van af- en overschrijving, begrooting 1852:
   a. van M^{ren} Regenten van het Ev. Luth. Wees- en Oudeliedenhuis.
   b. van Armverzorgers der Evang. Luth. gemeente.
9°. Staten van af- en overschrijving, begrooting 1852:
   a. van M^{ren} Regenten van het R. K. Wees- en Oudeliedenhuis.
   b. van M^{ren} Regenten der Regenten der R. K. Armen.
10°. Zeven bestekken van Fabricage-werken.
11°. Verordening omtrent de vestiging en verandering van Woonplaats.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN brengen ter voldoening aan art. 228 der Gemeentewet in herinnering der belanghebbenden, dat alle Pretensiën van het jaar 1852, ten laste der Gemeente, vóór of op den laatsten Junij dezes jaars zullen moeten worden ingediend, en dat alle Vorderingen, welke niet binnen den genoemden termijn zullen zijn ingediend, voor verjaard en vernietigd zullen worden gehouden.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.

LEYDEN, 2 Mei 1853. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

HERIJK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE LEYDEN, gezien hebbende de Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato den 11^{den} Januarij jl., (*Provinciaalblad* No. 23) betreffende den Herijk der Maten en Gewigten in Zuid-Holland, en gelet op de voordragt van den Arrondissements-IJker alhier, van den 12^{den} dezer maand, geven mitsdeze den Ingezetenen dezer Gemeente hunne verpligting te kennen, tot het doen Herijken van alle de bereids te voren geijkte Lengte- en Inhoudsmaten en Gewigten, benevens de bij de Inhoudsmaten van drooge waren behoorende strijksels, waarmede deze, overeenkomstig Art. 8 van Z^{r}. M^{s}. besluit van den 21sten December 1822, (*Staatsblad* No. 54) moeten worden afgestreken. En worden zijlieden ten dien einde opgeroepen, ter bezorging der gemelde Maten en Gewigten, wel schoon gemaakt en gezuiverd, aan het lokaal van den IJk, in de *Lange Schoolsteeg*. Zullende daartoe, tegen dadelijke betaling, worden gevaceerd:

Voor Wijk I, op den 11^{den} en 12^{den} April.
» » II, » » 13^{den} en 14^{den} April.
» » III, » » 15^{den}, 18^{den} en 19^{den} April.
» » IV, » » 20sten, 21sten, 22sten en 25sten April.
» » V, » » 26sten, 27sten, 28sten, 29sten April en op den 2^{den} Mei.
» » VI, » » 3^{den}, 4^{den}, 6^{den}, 9^{den}, 10^{den}, 11^{den} en 12^{den} Mei.
» » VII, » » 13^{den}, 18^{den}, 19^{den}, 20sten, 23sten, 24sten, en 25sten Mei.
» » VIII, » » 26sten, 27sten, 30sten en 31sten Mei.
Het Buitenwijk op den 1sten en 2^{den} Junij.

met uitzondering echter van de Goud- en Zilversmids-, benevens de Apothekers- of Medicinale Gewigten, voor welker herijking afzonderlijk zitting zal gehouden worden, te weten:

Voor de Goud- en Zilversmids-Gewigten voor

Wijk I, II, III en IV, op den 2^{den} April,
» V en VI, op den 4^{den} April,
» VII en VIII, op den 5^{den} April.

Voor de Medicinale-Gewigten voor

Wijk I, II, III en IV, op den 6den April,
» V en VI, op den 7den April,
» VII en VIII, op den 8sten April,

telken dage des morgens van 9 tot des namiddags 2 ure.

En waarschuwen Burgemeester en Wethouders voornoemd, allen en een iegelijk wien het aangaat, met herinnering tevens aan Art. 2 van Zs. Ms. Besluit, in date 30 Maart 1827, (*Staatsbl.* No. 13) om op bovengemelde dagen, (na welke de Arrondissements IJker zich, overeenkomstig Art. 10 der Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 18 Januarij 1822, tot het verrigten van den Herijk naar de Buitengemeenten van zijn Ressort moet begeven, en alzoo buiten de mogelijkheid is, om gereedelijk aan het verlangen der verzuimdhebbenden te voldoen,) zich overeenkomstig hunne verpligting omtrent dezen Herijk stiptelijk te gedragen, ten einde buiten bekeuring te blijven; — zullende er, na den bepaalden termijn, ingevolge dispositie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 22 November 1884, geene verlenging van tijd, of zoogenaamde nadagen, gegeven worden.

Wordende aan belanghebbenden in het algemeen bij deze voorts herinnerd de de Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 4 Augustus 1820, volgens welke de ijkpligtigheid zich uitstrekt tot alle handel- en neringdoende lieden. Fabrikeurs en Ambachtslieden, die, in hunnen handel of hun bedrijf, eenige Maten of gewigten gebruiken, en de Apothekers of Medicijnbereiders in het bijzonder, aan Art. 3 en 5 van Z. M. Besluit dd. 21 October 1819, (*Staatsbl.* No. 52) bepalende hunne gehoudenheid tot het bezit van een *vol stel* Gewigten, en medeverpligting tot den jaarlijkschen Herijk van hetzelve, alsmede aan het Koninklijk Besluit van den 5den Februarij 1826, No. 153, volgens hetwelk de, bij derzelver eersten IJk gestempelde greingewigten, zonder die eene nadere stempeling te doen ondergaan, jaarlijks door den IJker moeten worden nagezien en onderzocht.

En wordt wijders, door deze, ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat tot jaarletter, gedurende 1853, voor den IJk der Maten en Gewigten bepaald is de letter 𝔍

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
LEYDEN, 17 Maart 1853.
De Burgemeester, VAN LIMBURG STIRUM,
De Secretaris, v. PUTTKAMMER

KERKNIEUWS.

MONNICKENDAM, 20 Mei 1853. Heden heeft de Kerker. der Herv. gemeente uit het bestaande zestal Predikanten, het onderstaand drietal geformeerd (alphabetisch gesteld): DD. Molenaar, te Scheveningen; Osti, te Putten; en Talma, te Vreeland. En is daaruit terstond met eenparige stemmen beroepen, de Wel-Eerw. Zeer-Gel. Heer N. Osti, Predikant te Putten.

220ste Staats-Loterij.

Trekking der Derde Klasse.

1ste Trekking. No. 11346 een prijs van f 25,000. No. 12065 een prijs van f 1,000.

2de » No. 4163 een prijs van f 5,000. Nos. 370, 9131, 11513 en 14578 ieder een prijs van f 1,000.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: L. J. HOEIEN, van *Arnhem*,
EN
J. M. A. PEETERS, van *Alkmaar*.

ALKMAAR, 20 Mei 1853.

Eenige Kennisgeving.

Heden overleed mijn geliefd jongste Zoontje JOHAN MARIE WILLEM, na eene korte ongesteldheid van twee dagen, in den ouderdom van ruim drie jaren.

LEYDEN, 22 Mei 1853. M. BACKER, Wed. W. POTTUM.

Eenige en Algemeene Kennisgeving.

Heden overleed na eene langdurige ongesteldheid, onze geliefde Zoon CHRISTIAAN BERNARDUS in den jeugdigen leeftijd van circa negen jaren.

J. A. BOS
LEYDEN, 23 Mei 1853. J. C. BOS,
Eenige Kennisgeving. Geb. THYSSENS.

Op den 21sten Mei 1853 is binnen LEYDEN overleden de Heer J. OVERDYK in den ouderdom van bijna 74 jaren.

Uit naam der Familie,
B. SCHOLTZE.

De Ondergeteekende gevoelt zich gedrongen, om langs dezen weg den Heer Burgemeester dezer Stad openlijk zijnen innigen dank toe te brengen, voor de weldaad hem Ondergeteekende betoond in de redding van zijn zevenjarig zoontje, hetwelk ll. Zondag middag voor des Burgemeesters huis in de gracht van het Rapenburg gestort en, bij vergeefsche poging tot redding naar de diepte geschoten, zou verdronken zijn, zoo niet de Burgemeester, schoon ongesteld, zijne woning had verlaten, in het water ware gesprongen en het kind had gered. God spare den edelen man nog lang voor deze Stad en zijn Gezin.

A. FUCHS, *Pleisterbeeldenmaker*,
Oude Varkenmarkt, Wijk I. No. 152.

VRIENDEN-ISRAËLS.

BID-UUR

in het Kerkgebouw der Waalsche Gemeente, op VRIJDAG den 27sten Mei 1853, des Avonds ten ZEVEN ure.

De Ondergeteekende geeft bij deze kennis, dat zij de **Kleedermakers-Affaire**, door haar sedert het overlijden van haren Man, met behulp van haren Zoon uitgeoefend, thans aan dezen heeft *overgedaan*, bedankende zij hare geëerde Begunstigers voor het in haar gestelde vertrouwen met aanbeveling van haren Zoon.

SARA DE PLANQUE,
LEYDEN, 24 Mei 1853. Wed. S. BROEKVELT.

De Ondergeteekende berigt, ingevolge bovenstaande Advertentie, dat hij de **Kleedermakers-Affaire**, van zijns Vaders overlijden tot heden voor zijne Moeder waargenomen hebbende, thans voor eigene rekening zal voortzetten, in vertrouwen op de voortdurende gunst van allen voor wie hij tot hiertoe mogt werkzaam zijn, terwijl hij tevens de vrijheid neemt zich in de begunstiging van het geëerde Publiek aan te bevelen.

SIMON BROEKVELT,
Kleedermaker, op de Hoogewoerd op den hoek
LEYDEN, 24 Mei 1853. van de Vrouwesteeg, Wijk III. No. 460.

Echte Keizerlijke Chineesche supra fijne **SOULANG THEE**, aan het Depôt van de Heeren OTTO ROELOFS EN ZONEN, bij de Weduwe W. C. BOCK, Breedestraat alhier, in Pakjes van ¼ ℔ à f 1.— het Pakje.

Bekwame **KASTENMAKERS-KNECHTS**, werk verlangende, adresseren zich bij J. LANDA, *Schrijnwerker* op de Haarlemmerstraat.

Men verlangt alhier voor eene Familie, om dadelijk te betrekken, op eenen fatsoenlijken stand, **drie Kamers**, liefst beneden, waarvan twee behoorlijk Gemeubeleerd. Brieven met opgave van Stand en Prijs onder Letter W. aan het Bureau dezer Courant.

Er zijn **twee gemeubeleerde kamers** *te Huur*, op het Broederpad, buiten de Hoogewoerdsche Poort, bij *Leyden*, Z. No. 78.

Heden namiddag ten *vijf* ure

verkoopt de Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK alhier, de BOEKEN, betreffende OOSTERSCHE LETTEREN, GODGELEERDHEID, KERKVADERS en KERKELIJKE GESCHIEDENIS.

Donderdag namiddag 26 Mei,

Het vervolg der GODGELEERDE WERKEN in Octavo.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 23 Mei.

	Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Slotkoers.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2½ pCt.	$64\frac{1}{2}$	$64\frac{13}{16}$	$64\frac{13}{16}$
Dito Certificaten » 3 »	$76\frac{5}{8}$	$76\frac{7}{8}$	$76\frac{11}{16}$
Dito dito » 4 »	$95\frac{5}{8}$	$95\frac{13}{16}$	$95\frac{3}{4}$
Amortisatie Syndicaat » 3½ »	—	—	—
Handelmaatschappij » 4½ »	123	$123\frac{1}{2}$	—
O. I. Leening » 4 »	$95\frac{1}{2}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg »	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	—	—	—
Haarlemmermeer » 5 »	104		
FRANKRIJK, Certif. » 3 »	—	—	—
Dito dito » 5 »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 » 5 »	$109\frac{1}{4}$	$109\frac{3}{8}$	$109\frac{1}{4}$
Dito dito 1828 en 1829 » 5 »	108	$108\frac{1}{4}$	$108\frac{1}{8}$
Cert. bij dito 1831 en 1833 » 6 »	$97\frac{3}{8}$	—	—
Dito 1840 » 4 »	$93\frac{5}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. » 4 »	$92\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito Nieuwe » 4 »	$92\frac{1}{4}$	—	—
Inschrijving in Assign. » 6 »	—	—	—
Certificaten van dito » 6 »	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835 fl. 500 f	$164\frac{1}{4}$	—	—
Dito Obligatiën » 4 »	$87\frac{3}{8}$	—	—
SPANJE, Obligatiën à 1 pCt.	$23\frac{7}{8}$	$23\frac{15}{16}$	$23\frac{15}{16}$
Dito Obligatiën » 3 »	$48\frac{3}{4}$	—	—
Dito Binnenl. à 5 m. » 3 »	$43\frac{11}{16}$	$43\frac{5}{8}$	$43\frac{5}{8}$
Bewijzen Coupons	$6\frac{1}{8}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. » 5 »	—	—	—
Dito » 4 »	$71\frac{1}{2}$	$71\frac{3}{4}$	—
Dito Metall. » 5 »	$83\frac{5}{8}$	$84\frac{1}{16}$	—
Dito Nieuwe » 5 »	$94\frac{7}{16}$	$94\frac{1}{2}$	—
Dito 1847 » 2½ »	$43\frac{1}{8}$	$43\frac{3}{8}$	—
BELGIE, Bank » 2½ »	—		
Dito bij ROTHSCHILD » 2½ »	53		
BRAZILIE, 1824 100 £ » 5 »	99	$99\frac{1}{4}$	—
PORTUGAL, te Londen » 5 »	$39\frac{3}{4}$	40	39
Dito dito » 4 »	$37\frac{1}{2}$	$38\frac{1}{4}$	$37\frac{3}{4}$
VENEZUELA » 3½ »	$37\frac{5}{8}$	$38\frac{1}{4}$	—
MEXICO » 5 »	$25\frac{15}{16}$	26	26
AMERIKA, Bankactien	$4\frac{7}{8}$	—	—

Grieken $7\frac{3}{16}$, $7\frac{5}{16}$.

Braz. 1843, £ 100, 5 pCt. $100\frac{1}{4}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is f 9.80 à 9.90.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.